

Remissvar:

Elever i grundskolan, specialskolan, sameskolan och gymnasieskolan ska lättare få läsa i snabbare takt och på en högre nivå

Regeringens dnr: U2022/02568

Sveriges förenade studentkårer (SFS) har erbjudits möjlighet att lämna synpunkter på promemorian *Elever i grundskolan, specialskolan, sameskolan och gymnasieskolan ska lättare få läsa i snabbare takt och på en högre nivå*.

SFS representerar studenter vid universitet och högskolor. SFS har ett femtiotal medlemskårer vilka tillsammans representerar ungefär 380 000 studenter och doktorander.

Remissvaret är avgränsat till de förslag som rör högskoleutbildning.

Förslaget 5.2 innebär att elever ges bättre möjlighet än idag att läsa högskolekurser:

”Rektorn [för en gymnasieskola] ska kunna besluta att högskolekurser får ingå i ett utökat program i gymnasieskolan, om eleven på ett tillfredsställande sätt kan antas genomföra såväl sin ordinarie gymnasieutbildning som högskolekurserna. En elev som följer ett sådant utökat program ska inte ha rätt till garanterad undervisningstid utöver den som föreskrivs i skollagen. Betyg på högskolekurser ska inte redovisas i elevens examens- eller studiebevis från gymnasieskolan.”

SFS **avstyrker** förslaget.

SFS har inga direkta invändningar mot att en del gymnasieelever i dagsläget beviljas undantag och får läsa kurser på högskolenivå, men möjligheten bör inte utökas.

Det finns en naturlig ordningsföljd mellan utbildningsnivåer och huvudregeln måste vara att en elev ska slutföra utbildning på en nivå innan nästa nivå påbörjas. Högre utbildning ska

väsentligen bygga på de kunskaper som eleverna får på nationella program i gymnasieskolan eller motsvarande kunskaper (1 kap 8 § högskolelagen). Utgångspunkten måste fortsatt vara att all högre utbildning kräver grundläggande behörighet vilket innebär att en presumtiv student har godkänt betyg i ett antal särskilda gymnasiekurser eller ha bedömts inneha motsvarande kompetens. Denna utgångspunkt är inte förenlig med att sätta i system att elever/studenter ska kunna läsa gymnasieutbildning och högskoleutbildning parallellt.

Förslaget har även negativa konsekvenser för eleverna själva. Förslaget innebär att eleverna skulle läsa kurser på högskolenivå vid sidan om gymnasieutbildningen, med följd att deras studievecka skulle bli längre än 40 timmar. Dessa elever kommer fortfarande ha samma krav som andra elever om att få höga betyg i alla ämnen på gymnasienivå för att få höga meritpoäng i framtida ansökan till högskoleutbildning. Vi vet att många elever redan upplever prestationsångest både på grund av betygssystemet, konkurrens med andra elever, press från föräldrar och andra krav i samhället. Det finns en stor risk att även mycket begåvade elever kommer att uppleva den totala summan av prestationskraven som mycket höga, med stor risk för ökande negativ stress och psykisk ohälsa som följd.

Elever som har goda förutsättningar att uppnå målen för gymnasieexamen på kortare tid än tre år bör istället erbjudas att läsa gymnasieutbildningen i snabbare takt.

SFS tillstyrker därför **förslaget 5.4** om att *en elev ska kunna genomföra gymnasieutbildningen snabbt*.

Det finns många andra vägar till en stimulerande och utmanande gymnasietid. Elever som inte vill eller kan korta ner sin gymnasieutbildning, kan uppmuntras till andra aktiviteter, exempelvis ungt företagande, engagemang i elevorganisationer, idrott eller andra fritidsaktiviteter. I och med det stora antalet andra möjligheter så är det inte motiverat att luckra upp gränsen mellan gymnasieskolan och högskolan.

Med anledning av ovanstående så avstyrker SFS även förslagen i avsnitt 6 om insatser för att utveckla förutsättningarna för studier på högre nivå.

Linn Svärd
Ordförande
linn.svard@sfs.se
070-545 70 45

Sebastian Lagunas Rosén
Politisk sekreterare
sebastian.lagunas.rosen@sfs.se
076-870 56 94